

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ο ΗΡΩΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

Δυσδικείς πολεμικές υποχρεώσεις, είχεν δ' Ἀργύρης Πατσουλῆς, ὄρδινάντζα τοῦ ταγματάρχου Νικολάου Κολεού, στὸ μέτωπον τῆς Δοϊράνης, ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὰ ἀμπρί, στὸν τομέα τῶν ἐπιχειρήσεων, ποὺ εἶχεν δ' στρατός μας:

Νὰ φτιάνῃ καφέδες μερακλήτικους, νὰ τοῦ προμηθεύῃ πάντοτε, κρύο, δροσερὸν νερό, καὶ νὰ γυαλίζῃ τὶς μπότες του.

Γιὰ ἄλλο τίποτε, δὲν ἥταν ίκανός.

Ως μάχιμος, κρυθόταν, ὅπου εὔρισκε τρύπα καὶ δὲν ἔννουσε νὰ κινηθῇ, ἀπὸ ἐκεῖ, κι' οὕτε νὰ πυροβολήσῃ.

— Βρέ, ἔτσι κάθεσαι ἐσὺ αὐτοῦ; τοῦ φώναζεν δὲ λοχαγός.

— Τὶ θέλετε νὰ κάμω;

— Νὰ σηκωθῆς ἀπὸ αὐτοῦ ποὺ τρύπωσες καὶ νὰ πυροβολήσῃς. Δὲν

ἄκουσες ποὺ δόθηκε καὶ τὸ παράγγελμα; Πῦρ κατὰ βούλησιν, δὲν εἶπα;

— Νὰ σηκωθῶ;

— Νὰ σηκωθῆς καὶ νὰ λάθῃς θέσιν πυροβολοῦντος, ὅχι μοῦ ξαπλώθηκες σὰν νᾶσαι στὸ κρεβάτι σου!

— Νὰ σηκωθῶ, καλὰ νὰ σηκωθῶ! Ἄλλα ἀν μὲ σκοτώσουν; Εγὼ δὲν παλάθωσα νὰ σκοτωθῶ!

Εἶδαν κι' ἀπόειδαν, δτὶ δὲν ἥτανε γιὰ τίποτα, καὶ τὸν στεῖλαν στὰ μετόπισθεν. Εκεῖ, κάμποσον καιρό, ἀδειαζε τὶς καράσσανες.

Ἐπειτα τὸν ἐτοποθέτησαν στὸν ἔφοδιασμό.

Νύχτα φορτώναν τὰ μουλάρια μὲ τρόφιμα καὶ πολεμεφόδια καὶ τὰ στέλναν στὴ γραμμή. Ὄλοι φθάναν στὸν προορισμό τους. Μὰ αὐτὸς βραδυποροῦσε πάντοτε.

— Βρέ, τὶ μένεις πίσω σύ; Εχει τίποτε τὸ μουλάρι; τὸν ρωτούσαν.

— Οχι.

— Τότε γιατὶ καθυστερεῖς;

— Νύχτα εἶνε, σκοτάδι, πίσσα, ἀπαντοῦσε, καὶ τὸ μουλάρι δὲν βλέπει νὰ περπατήσῃ. Θέλεις νὰ γκρεμιστοῦμε πουθενὰ καὶ νὰ χάσω καὶ ἔγώ τὸν Ἀργύρη τὸν Πατσουλῆ καὶ νὰ χάσῃ τὸ Δημόσιο καὶ τὸ μουλάρι καὶ τὰ πράγματά του;

— Δὲν βλέπει τὸ μουλάρι; Μὴ θέλεις νὰ τοῦ βάλουμε γυαλιά; τοῦ λέγανε.

— Οχι, ἄλλα πρέπει ν' ἀνάψω ένα κηρί, γιὰ νὰ βλέπωμε κ' οἱ δυὸ τὸν δρόμο.

— Κηρὶ, μωρὲ, στὸ μέτωπο; Γιὰ νὰ μᾶς βάλῃ στόχο, δ' ἔχθρός;

Στὴ φασαρία ἀπάνω δὲν τὸν παρεξήγησαν.

Ἐτσι δ' Ἀργύρης παρεξήγησε τὴν ἀνοχὴ τῶν ἀνωτέρων του καὶ ἀπὸ τότε, ἔπαιρνε τὸ μουλάρι του καὶ δὲν ξαναφαινόταν πυρά ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι γύριζαν.

Τὸν ἐκάλεσαν στὸ τέλος ν' ἀπολογηθῆ.

— Είμαι νοικούρης ἀνθρωπος ἔγω, ἀπελογήθη. Δὲν πάω νὰ ζημιώσω τὸ Δημόσιο σκοτώνοντάς του τὰ μουλάρια.

Εἶδαν καὶ ἀπόειδαν, τὶ νὰ τὸν κάνουνε, τὸν ἀφῆκαν ἐκεῖ κάτω τὰ μετόπισθεν γιὰ νὰ κυπροσκυλιάζῃ. Νὰ καθαρίζῃ τὸν χώρο ποὺ ήσαν ἡ σκηνὴ καὶ τὸν «περίσαυλο» τῶν σταύλων.

Συσσίτιο, γιὰ τιμωρία

του, ἔπαιρνε μισό, ἀλλὰ αὐτὸς εἶχε δικά του τὰ καζάνια. Πάχυνε σιγά-σιγά καὶ ἔγινε σὰν κοῦρκος γεμιστός.

Μιὰ μέρα, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸ Μετώπο ὁ ταγματάρχης Κολεός, πατριώτης του καὶ γείτονας του, καὶ τὸν εἶδε νὰ γυρίζῃ στὰ καζάνια καὶ νὰ σούρην τὶς ἀρβύλλες του, τὸν ρώτησε:

— Βρέ, τί κάνεις, δῶ πέρα, Πατσουλῆ;

— Είμαι τοῦ Μετώπου στήριγμα, ἀπάντησεν εἰρωνικά ἐκεῖνος.

— Γιατὶ τὸν ἔχετε, ἔτσι, αὐτὸν ἔδω τὸν Πατσουλῆ; ρώτησε τοὺς ἀξιωματικοὺς δὲν Κολεός.

— Γιὰ τὸ στρατοδικεῖο.

— Αφῆστε, εἶπε, θὰ τὸν πάρω ἔγω στὸ Μετώπο.

— Γιὰ τίποτε, δὲν κάνει, ταγματάρχα μου. Ἄλλα, ἀφοῦ τὸν θέλεις, πάρε τοι γιὰ νὰ γλυτώσουν τὰ καζάνια ἀπ' αὐτὸν.

Καὶ τὸν ἐπῆρε, ἀπάνω, στὴ γραμμή.

* * *

Χαμένο κορμί ἥταν δὲν Πατσουλῆς καὶ δταν ζοῦσε στὸ χωρίδ. Δουλειὰ καμιά, λόγια πολλὰ καὶ χασομέρια, δσα θέλεις. Πότε θοηθοῦσε τρατολόγους, σύροντας τὸ δίχτυ καὶ τρώγοντας τὴν γακαζιά, πότε γυάλιζε τὰ μανουάλια στοὺς ναυαρίδες ἡμέρες, τρώγοντας τοῦ παπᾶ τὴν λειτουργιά καὶ πότε ἔκανε δουλειές τοῦ ποδαριοῦ.

Ο ταγματάρχης Κολεός, πατριώτης καὶ γείτονάς του.

Τὸ φόρτε του ἥταν καφετζῆς στὰ πανηγύρια.

Κρύο πάντοτε νερὸ καὶ καφέδες υπωμένους... Καθυσύρδιζε κι' ἀλεθεὶς καὶ πικραμύδυλα, τὰ ἀνσκάτευς μὲ τὸν καφέ, κ' ἔφτιανε ἔναν καφὲ δικύ του, ποὺ τὸν προτιμούσαν ὅλοι οἱ τρασκυνηταί.

Νερὸ πάντα κρύο, δροσερό. Ανάπαυσις καὶ ἥδονή γιὰ τοὺς ήλιοκαμένους δδοιπότους, τεύ πήγαιναν, ἀναμμένοι

ἀπὸ τὸν δρόμο, στὶς γιορταὶ τὸν ἐρημοκκλησιῶν.

— Α, πιού νὰ ζήσης, Πατσουλῆ, μάς δρύσισες, καῦμένε, ποὺ νὲ δροσίσῃς ὁ Θεός;

Αὐτὸς ἥταν τὸ μυστικὸ καὶ τὸ μυστικὸ αὐτὸς ἥθελε να εκμεταλλευθῆ δὲν Κολεός, που τὸν προσέλαβε μαζύ του.

— Ακούσε, τοῦ εἶπε, δσα σὲ πάρω δρῦνάντζα μου. Γιποτε ἄλλο, δὲν θέλως ἀπὸ σένα. Κρύο νερὸ καὶ καθαρό, καὶ μερκλήτικο καφέ, καϊμακλή. — Εδῶ δὲν πίνουνε νερού. πίνουνε ἀλυσιδες...

— Εννοια ισο, ταγματάρχα μου!

Καὶ θρήκε τὴν πηγή.

— Μιὰ στάμνια νὰ μοῦ πάρης πήλινη, εἶπε τὸν Κολεό.

Παράγγελαν στὰ μετόπισθεν κ' ἔκεινα ζήτησαν στὰ γύρωθες χωριά καὶ θρήκανε τέλος μιὰ στάμνα καὶ τὴν στήλων μὲ φόβο νὰ μὴ σπάσῃ καὶ μὲ προσεχή.

Απὸ τότε δ ταγματάρχης Κολεός ἔπινε κρύο, δροσερό, κρυστάλλινο, νερὸ καὶ ἔνυν καφέ, ποὺ ἥτανε ὀναστεμός, πιού ἥταν ἄλλο πρᾶγμα, ἔνω δόλοι οἱ ἄλλοι πίνανε νεροζούμια γιὰ καφέ, κ' ένα ζεστὸ καὶ θερμαστὸ νερό, ποὺ παίρνανε τὴν νύχτα ἀπὸ τὴ Δοϊράνης τὴν ἀκρολιμνιά.

— Γειά σου, θρέ Πατσουλῆ, τοῦ εἶπε μιὰ ήμέρα δὲν Κολεός: "Αν νικήσουμε τοὺς Βουλγάρους, σ' ἔσοντας θὰ τὸ κρωστάνη ἡ Ἑλλάς.

— Σ' ἔμένα καὶ στὴ στάμνη στη σελίδα 48)

"Ήτανε ήρωας ἀληθινός!"

Άδυνατον, κύρ ταγματάρχα, γιατὶ θά κρυώσῃ δ καφές.